

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

АМОРТИЗАЦИОННА ПОЛИТИКА

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

2017

Амортизационната политика (АП) за системата на Първостепенен разпоредител с бюджет Висш съдебен съвет е разработена на основание дадените указания в ДДС № 05 от 30.09.2016 г. на Министерство на финансите и в съответствие с изискванията на т. 7.1 от СС 4 *Отчитане на амортизации*.

АП е задължителна за прилагане от всички разпоредители с бюджет в системата на Висш съдебен съвет като първостепенен разпоредител с бюджет.

1. Класифициране на нефинансовите дълготрайни активи на материални и нематериални.

Възприетият подход за класифициране на активите на дълготрайни материални активи и нематериални дълготрайни активи в системата на Първостепенен разпоредител с бюджет Висш съдебен съвет е в съответствие с дефинициите, дадени в СС 16 *Дълготрайни материални активи* и СС 38 *Нематериални дълготрайни активи*.

1.1 Дълготрайни материални активи

Съгласно т. 2 от СС 16 дълготрайните материални активи са установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които:

- а) имат натурално-веществена форма;
- б) се използват за производството и/или доставката/продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели;
- в) се очаква да бъдат използвани през повече от един отчетен период.

При изготвяне на амортизационния план на дълготрайните материални активи, разпоредителите в системата на Висш съдебен съвет се съобразяват освен с определенията, дадени в СС 16 *Дълготрайни материални активи* и с показателите установимост, притежание, икономическа изгода и балансова стойност.

Установимост е възможност за определяне на връзката между конкретен дълготраен материален актив и черпенето на икономическата изгода от него. Очакваната икономическа изгода може да произтича от комбинираното действие на група активи, при което изгодите не могат да се разграничат по конкретни активи. В този случай дълготрайният материален актив се определя (идентифицира) въз основа на: притежаваните от бюджетната организация права върху актива отделно от другите активи; възможността активът да се изведе от бюджетната организация отделно от другите активи.

Притежание е правото на бюджетната организация да получава очакваните икономически изгоди от дълготрайния материален актив, което произтича от: придобитите от бюджетната организация съгласно действащото законодателство права върху актива; възможността на бюджетната организация да ограничи достъпа на други до икономическите изгоди от актива.

Икономическа изгода е постигане (пряко или косвено) в хода на употребата на дълготрайния материален актив на: увеличение на приходите; намаление на разходите.

Балансова стойност - сумата, с която един актив се признава във финансовия отчет, след като се приспадат всички натрупани за него амортизации и се коригира със загубите от обезценката им и с извършените преоценки.

В съответствие с изискванията на т. 3.1 от СС 16 *Отчитане на амортизации* в системата на Висш съдебен съвет като първостепенен разпоредител с бюджет се признава и отчита един актив като дълготраен материален актив, когато:

- а) отговаря на определението за дълготраен материален актив;

- б) стойността на актива може надеждно да се изчисли;
- в) бюджетната организация очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива.

Дълготрайните материални активи, които се състоят от разграничими съставни части, отговарящи поотделно на критериите за дълготраен материален актив, могат да бъдат разделени на своите съставни части и всяка част да се третира като самостоятелен актив (т. 3.2 от СС 16). Това е необходимо, когато съставните активи имат различни полезни срокове на годност или по различен начин осигуряват икономическа изгода за бюджетната организация.

1.2 Нематериални дълготрайни активи

Съгласно т. 2 от СС 38 **нематериалните дълготрайни активи** са установими нефинансови ресурси, придобити и контролирани от бюджетната организация, които:

- нямат физическа субстанция (въпреки че могат да се съдържат във физическа субстанция, или носителят им може да има физическа субстанция);
- са със съществено значение при тяхната употреба;
- и от използването им се очаква икономическа изгода.

Съгласно 3.1 от СС 38 *Нематериални дълготрайни активи*, един актив се признава и се отчита като нематериален дълготраен актив, когато:

- а) отговаря на определението за нематериален актив;
- б) при придобиването му може надеждно да се оцени;
- в) от използването на актива се очакват икономически изгоди, доказани със:
 - наличие или план за набавяне на достатъчно ресурси, позволяващи на бюджетната организация да получи очакваните икономически изгоди;
 - възможност ефективно да изпълнява функционалната си роля в съответствие с намерението на бюджетната организация относно употребата му;
 - ясно дефинирана и конкретизирана техническа осъществимост.

2. Класифициране на дълготрайните активи на амортизируеми и неамортизируеми.

Възприетият подход за класифициране на активите на амортизируеми и неамортизируеми в системата на Висш съдебен съвет е в съответствие с т. 9, буква „в” и т. 23 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г.

2.1. Амортизируем актив е нефинансов дълготраен актив, който подлежи на амортизация в съответствие с приложимата за бюджетните организации и предприятията по чл. 165, ал. 1 от ЗПФ счетоводна рамка (т. 9, буква „в” от ДДС № 05 от 30.09.2016 г.).

2.2. Неамортизируеми активи са тези, на които не се начислява амортизация в съответствие с дадените указания в т. 23 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г., а именно:

- а) земи, гори и трайни насаждения;
- б) активи с историческа и художествена стойност (включително музейни експонати);
- в) книги в библиотеките;
- г) активи в процес на придобиване;
- д) придобити и временно съхранявани от бюджетна организация нефинансови дълготрайни активи, които подлежат на разпределение/предоставяне/прехвърляне на други бюджетни организации, включително в рамките на първостепенната система;
- е) приети от бюджетната организация за временно съхранение, управление и продажба (или друга реализация) на конфискувани, отнети и изоставени в полза на бюджетната

организация нефинансови дълготрайни активи, включително придобити такива активи на нейни длъжници в производството по несъстоятелност;

ж) нефинансови дълготрайни активи, които са в процес на реализация (включително и при ликвидация на съответните дейности и обособени звена);

з) трайно неупотребявани в дейността на бюджетната организация нефинансови дълготрайни активи (за срок повече от една година) при условие, че бюджетната организация изрично ги е идентифицирала и е изготвила реалистична обосновка за това. В случай, че активите започнат да се използват отново като нефинансови дълготрайни активи, за тях отново започва да се начислява амортизация;

и) амортизируеми активи, които след реконструкция, преустройство и/или ремонт или в резултат на други събития са трансформирани в активи с историческа и художествена стойност;

к) активи, за които с указание на Министерството на финансите изрично е определено да не се амортизират, а да се прилага само обезценка (това положение не изключва възможността за съответните активи да се прилага модел на последваща преоценка, доколкото изрично не е определено друго с указания на Министерството на финансите);

л) напълно амортизираните (до остатъчна стойност) активи, доколкото балансовата стойност не е увеличена чрез преоценка на актива или не е ревизирана в посока намаление оценката на бюджетната организация за остатъчната стойност на актива;

м) други нефинансови активи, определени със стандартите и/или указанията по чл. 164, ал. 1 и 3 от ЗПФ.

н) разпоредбата за трайно неупотребявани в дейността на бюджетната организация нефинансови дълготрайни активи (за срок от над една година) се прилага и в случаите, когато бюджетната организация е получила/придобила актив безвъзмездно от други бюджетни организации, който се очаква да бъде реално използван като амортизируем актив в дейността на бюджетната организация след срок, не по-малък от една година от придобиването му, независимо че преди това прехвърлителят може да е ползвал актива.

3. Определяне на предполагаемия срок на годност.

3.1 В системата на Първостепенен разпоредител с бюджет Висш съдебен съвет възприетият подход при определянето на срока на годност на амортизируемите активи е в съответствие с насоките, дадени в т. 3 от СС 4 *Отчитане на амортизации* и т. 30 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г.

Срокът на годност е периодът, през който се предполага, че амортизируемият актив ще бъде използван или количеството продукция, услуги или други измерими икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от използването на амортизируемия актив, съгласно т. 9, буква „е“ от ДДС № 05 от 30.09.2016 г.

Насоките, дадени в т. 3 от СС 4 *Отчитане на амортизации* включват отделни фактори, които са съществени при физическото износване или моралното остаряване, на амортизируемия актив, както и при ограничения върху неговото ползване (правни, фактически), с които бюджетната организация се съобразява при определяне на срока на годност на амортизируемите активи:

а) предполагаемото физическо износване включва:

- гаранционния срок;

- степента на използване на възможностите (натоварването) на актива;

- условията, при които ще се ползва активът;

- предоставената информация от предприятието производител за срока на безаварийното ползване на актива в зависимост от условията на ползването и натоварването му;

- възможността на бюджетната организация да извършва икономически обосновани разходи за поддържане на физическото състояние на актива или възможността за сключване на договори за поддръжка на актива от други предприятия;

- обвързаността на употребата на актива с други активи в бюджетната организация, в този случай е възможно срокът на годност на актива да зависи от срока на годност на обвързаните с неговата употреба други активи;

- експертните мнения;

- наличието на договор за подмяна на актива след изтичането на определен срок, от които предприятието смята да се възползва;

- натрупания в предприятието опит в ползването на подобен вид активи и др.;

б) предполагаемото морално остаряване включва:

- плановете, приети от предприятието, за поетапно или цялостно обновление, прекратяване или промяна на досегашната му дейност;

- вероятността на пазара да се появи усъвършенстван вариант на актива, който икономически да е по-изгоден за употреба в дейността на предприятието;

- моралното остаряване на ползваната в предприятието технология;

- прогнозираните промени в пазарното търсене на произвежданите от предприятието продукти и услуги чрез актива;

- възможността активът да се ползва и за други, различни от тези при закупуването му цели;

- прогнозите на специалисти за моралното остаряване на актива и др.;

в) ограниченията върху ползването на актива - правни, фактически и др.

Съгласно дадените указания в т.т. 30-35 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г. на Министерството на финансите, Висш съдебен съвет като първостепенен разпоредител с бюджет е утвърдил в счетоводната политика стойностен праг на същественост на дълготрайните материални активи 1000 лв., без ДДС и определя активите с първоначална отчетна стойност от 1000 лв. до 1500 лв. **включително, без ДДС, да се амортизират за две години.** Очакваният реален срок на годност на тези активи може да е по-голям.

Прилага се за всички класове амортизируеми активи, с изключение на тези, които са определени в т. 30.6 и т.т. от 31- 35 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г., чиито срок на годност се определя по общия ред, а именно:

- компютърните конфигурации, освен когато реалният им срок на ползване съвпада с предполагаемия срок на годност;

- когато първоначалната отчетна стойност на актива е очевидно нереално занижена и тя би надвишавала 1500 лв. при преоценка;

- при безсрочно предоставени от държавата/общините за управление амортизируеми активи и тези активи са заведени по баланса на бюджетната организация по сметките от раздел 2 *Дълготрайни активи* ;

- капитализирани разходи за основен ремонт и реконструкция (отчетени по сметка 2091), за задбалансово отчитани от бюджетната организация наети/предоставени ѝ за ползване за определен срок амортизируеми активи се амортизират за по-краткия от двата срока: очакваният икономически полезен живот на капитализираните разходи или остатъчният срок на наема/ползването на актива.

- за амортизируемите активи, придобити чрез финансов лизинг се определя срок на годност по общия ред. В случай, че към датата на придобиване на актива чрез финансов лизинг е налице голяма вероятност бюджетната организация да върне актива на лизингодателя преди или към края на лизинговия договор, срокът на годност на актива се определя в рамките на срока на лизинговия договор. По подобен начин се процедира и за амортизиране на капитализираните разходи за основен ремонт на придобит чрез финансов лизинг актив, като в случай, че се очаква активът да бъде върнат в рамките на срока на лизинговия договор, срокът за амортизиране на тези разходи се определя за по-краткия от двата срока: очакваният икономически полезен живот на капитализираните разходи; остатъчният срок на наема/ползването на актива.

3.2 За 2017 г. предполагаемия срок на годност е съгласно т. 9 от настоящата политика. За 2018 г. и следващите отчетни периоди бюджетните организации при необходимост могат да преразглеждат предполагаемия срок на годност на нефинансовите дълготрайни активи, записани в амортизационния план за 2017 г. и да ги променят, като тази промяна следва да е винаги с начална дата 01 януари на съответната година. За новопридобитите нефинансови дълготрайни активи след 01 януари 2018 г. предполагаемия срок на годност може да е различен от заложените в т. 9 срокове при ясно отграничени особености на актива, различаващи се от основната група на нефинансовите дълготрайни активи към който принадлежи и определена от специалист/и със съответния ценз в съответната област.

4. Определяне на предполагаемата остатъчна стойност

4.1 В съответствие с дадените указания от Министерството на финансите в т. 9, буква „л“ от ДДС № 05 от 30.09.2016 г. *остатъчната стойност* е предполагаемата остатъчна стойност, която се очаква да се получи от амортизируем актив при изтичането на срока му на годност след извеждането му от употреба.

Висшият съдебен съвет като първостепенен разпоредител с бюджет определя в амортизационния си план да се предвиди предполагаема остатъчната стойност само на някои активи от следните класове:

- „сгради“;
- „други машини, съоръжения оборудване“;
- „транспортни средства“.

В съответствие с т. 4.1 от СС 4 при определяне на остатъчната стойност на амортизируемия актив се имат предвид очакваните разходи по извеждането на актива от употреба, които се приспадат се от предполагаемата остатъчна стойност. Те могат да бъдат:

- а) разходи, свързани с бракуването на актива, които се коригират със сумата на материалите и резервните части, получени при бракуването на актива;
- б) разходи, свързани със замяната на актива с друг актив или с продажбата му - транспортни, товаро-разтоварни, комисионни и т.н.;
- в) разходи, свързани с възобновяване на средата, върху която активът оказва влияние.

Не се начислява амортизация за активите, чиято балансова стойност е в рамките на очакваната им остатъчна стойност, доколкото не са налице основания за увеличаване чрез преоценка на балансовата стойност на актива. Тази разпоредба не се прилага за активите, за които се възприема подход на игнориране на остатъчната стойност (съгласно т. 4.2 от СС 4 Отчитане на амортизации и т. 68 от ДДС № 05 от 2016 г.).

За активите, за които се определя 2-годишен срок на амортизиране на основание дадените указания от Министерството на финансите в т. 30 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г., Първостепенен разпоредител с бюджет Висш съдебен съвет не определя остатъчна стойност.

Висшият съдебен съвет, в съответствие с т. 4.2 от СС 4 определя да се пренебрегне остатъчната стойност на амортизируемите активи като незначителна по размер до 1 500 лв.

Амортизируемата стойност на активите в тези случаи е равна на отчетната им стойност.

Определянето на остатъчната стойност се извършва от всеки разпоредител с бюджет в системата на съдебната власт. Висш съдебен съвет като първостепенен разпоредител с бюджет не определя конкретни унифицирани изисквания в тази насока, в съответствие с т. 41 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г, дотолкова доколкото е посочено в т. 4.2 от настоящата политика.

4.2 За 2017 г. предполагаемата остатъчна стойност на нефинансовите дълготрайни активи е съгласно т. 9 от настоящата политика. За 2018 г. и следващите отчетни периоди бюджетните организации при необходимост могат да преразглеждат предполагаемата остатъчна стойност на нефинансовите дълготрайни активи, записани първоначално в амортизационния план за 2017 г. и да ги променят, като тази промяна следва да е винаги с начална дата 01 януари на съответната година. За новопридобитите нефинансови дълготрайни активи след 01 януари 2018 г. предполагаемата остатъчна стойност може да е различна от заложената в т. 9 стойност при ясно отграничени особености на актива и определена от специалист/и със съответния ценз в съответната област.

5. Прилагане на линеен метод за амортизиране

Изборът на *метода на амортизация* във Висш съдебен съвет като първостепен разпоредител отразява модела на потребление на икономическите изгоди и потенциал, съдържащи се в амортизируемия актив. Предвид естеството на дейностите и в съответствие с дадените указания в т. 44 от ДДС № 05 от 2016 г., **линейният метод** е най-подходящия за амортизиране на всички класове нефинансови активи в разпоредителите с бюджет в системата на Първостепенен разпоредител с бюджет Висш съдебен съвет.

При линейния метод, амортизацията се разпределя пропорционално на периодите, които обхващат предполагаемия срок на годност на амортизируемия актив.

Годишната амортизационна норма е равна на сто разделено на срока на годност в години.

Годишната амортизационна квота е равна на амортизируемата стойност умножена по годишната амортизационна норма.

Месечната амортизационна квота е равна на годишната амортизационна квота разделена на 12 месеца.

6. Амортизационен план

6.1 В съответствие с т. 50 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г., Първостепенния разпоредител с бюджет допуска, когато даден актив включва отделни разграничени и заменяеми (подновяеми при основен ремонт или реконструкция) съществени (като стойност) компоненти със срок на годност, различен от този на целия актив, разработването на отделен амортизационен план за съответния компонент, доколкото амортизируемата стойност на целия актив може да се разпредели на разумна база между този компонент и останалата част на актива.

6.2 В съответствие с т. 49 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г. се допуска при преценка от бюджетната организация да се разработи един амортизационен план за:

6.2.1 компютърни конфигурации;

6.2.2 компютърни/комуникационни мрежи и други подобни свързани съвкупности или отделни сборни блокове (сектори) от тях, доколкото за отчетни цели са обособени като един актив съгласно т. 16.15.6 от ДДС № 20 от 2004 г.;

6.2.3 групи еднородни по вид и еднакви по стойност амортизируеми активи - когато отделните активи са придобити или въведени в употреба в рамките на месеца, респективно – в рамките на отчетното тримесечие, когато за такива активи е приложена възможността по ДДС № 05 от 30.09.2016 г.;

6.2.4 други конфигурации от активи, определени със стандартите и/или указанията по чл. 164, ал. 1 и 3 от ЗПФ.

6.3 Амортизационният план следва да се актуализира при преизчисления, преоценки и други подобни корекции на балансовата стойност, влияещи на процеса на последващо начисляване на амортизациите.

6.4 Изискването за изготвяне на обобщен амортизационен план по т. 8.3 от СС 4 се прилага на ниво синтетична счетоводна сметка, т.е. вместо един обобщен амортизационен план се разработват обобщени амортизационни планове за амортизируемите активи, отчитани по дадена синтетична счетоводна сметка.

6.5 В съответствие с указанията на МФ, дадени в т. 54 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г. Висшя съдебен съвет като първостепенен разпоредител разработва обобщени амортизационни планове за амортизируемите активи на ниво синтетична счетоводна сметка.

6.6 Висшият съдебен съвет като първостепенен разпоредител с бюджет определя разпределението на годишната амортизационната квота да бъде отразено в обобщените амортизационни планове **по месеци**.

6.7 С въвеждането на амортизациите на нефинансовите дълготрайни активи **не се** извършва прекласификация на нефинансов дълготраен актив в краткотраен актив поради спад на стойността под прага на същественост.

6.8 Считано от 01.01.2017 г., разпоредбата на т. 16.16.9 от ДДС № 20/2004 г. се прилага само за случаите, при които се налага прекласифициране на краткотраен в дълготраен актив поради трайни и съществени промени в стойността на съответните активи.

7. Стартиране и прекратяване на начисляването на амортизации.

7.1 Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба (за идентифицираните като трайно неупотребявани активи подновяването на начисляването на амортизациите започва от месеца, когато отново започват да се ползват в дейността на бюджетната организация като амортизируем актив).

7.2 Начисляването на амортизацията се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба, независимо от причините за това.

7.3 Доколкото в системата на първостепенния разпоредител е възприет подход на месечно разпределение на годишната амортизационна квота, се допуска стартирането (подновяването) и прекратяването на начисляването на амортизациите да започва от началото на месеца, следващ месеца, в което е възникнало основанието за стартиране (подновяване) или прекратяване на начисляването на амортизациите.

7.4 От практически съображения се допуска за всички амортизируеми активи, придобити/въведени в употреба през **предпоследния месец** на финансовата година се възприема подхода на начисляване на амортизацията, **считано от месец януари на следваща година**.

7.5 Амортизируемите активи, придобивани чрез „СЕС“, се считат за придобити/въведени в употреба в месеца на прехвърляне от „СЕС“ и трайното им завеждане в стопанска област „БЮДЖЕТ“ или „ДСД“.

8. Структура от сметки и счетоводни записвания за начисляването на амортизациите.

В Сметкоплана на бюджетните организации са предвидени два типа сметки за отразяване на двете страни на процеса на амортизацията:

-Сметки от подгрупа **603**“**Разходи за амортизация**“ - това са сметки за отчитане на разходни потоци за начислените разходи за амортизация за съответния отчетен период към определена дата;

-Сметки от подгрупа **24**“**Амортизация на дълготрайни активи**“ – сметки за отчитане на наличности (коректив на отчетната стойност на съответните активи/ или акумулираната амортизация към определена дата).

8.1. За осчетоводяване на амортизацията са предвидени следните разходни счетоводни сметки от подгрупа 603 по видове активи:

- Сметка 6030 Разходи за амортизации на нематериални дълготрайни активи
- Сметка 6032 Разходи за амортизация на продуктивни и работни животни
- Сметка 6033 Разходи за амортизация на сгради
- Сметка 6034 Разходи за амортизация на машини, съоръжения, оборудване
- Сметка 6035 Разходи за амортизация на транспортни средства
- Сметка 6036 Разходи за амортизация на стопански инвентар
- Сметка 6037 Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти
- Сметка 6039 Разходи за амортизация на други дълготрайни материални активи

Сметките от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“ са активни сметки.

Дебитират се при начисляване на амортизация на съответния амортизируем актив срещу кредитиране на сметки от подгрупи 241 „Амортизация на ДМА и 242 „Амортизация на НДМА“

Кредитират се при годишното приключване срещу дебитиране на 1201“Изменение на нетните активи за периода“

8.2. За осчетоводяване на амортизацията са предвидени следните счетоводни сметки от група 24“Амортизация на дълготрайните активи“:

8.2.1 *Подгрупа 241 “Амортизация на дълготрайните материални активи“:*

- Сметка 2412 Амортизация на продуктивни и работни животни
- Сметка 2413 Амортизация на сгради
- Сметка 2414 Амортизация на машини, съоръжения, оборудване
- Сметка 2415 Амортизация на транспортни средства
- Сметка 2416 Амортизация на стопански инвентар
- Сметка 2417 Амортизация на инфраструктурни обекти
- Сметка 2419 Амортизация на други дълготрайни материални активи

8.2.2 *Подгрупа 241 “Амортизация на нематериални дълготрайните активи“:*

- Сметка 2420 Амортизация на нематериални дълготрайните активи

Сметките от подгрупи 241 и 241 са пасивни балансови, регулиращи сметки.

Кредитират се при начисляване на амортизация за съответната група амортизируеми активи съгласно амортизационния план на бюджетната организация срещу дебитиране на сметките от подгрупа 603.

Дебитират се при отписване на начислената амортизация на съответния актив при неговата продажба, бракуване, прехвърляне на други бюджетни организации, липси, кражби и др.

Структурата от сметки от *група 24* съответства еднозначно на балансовите позиции за съответните нефинансови дълготрайни активи, което позволява данните от съответната сметка от *група 24* да бъдат автоматично отнесени в баланса като коректив (намаление на отчетната стойност) за съответната балансова позиция, без да е необходимо допълнителна идентификация на аналитично ниво.

8.3. Осчетоводяването на разходите за амортизация по счетоводни сметки е следното

8.3.1. За начислените амортизации на дълготрайните материални активи от група 20 "Дълготрайни материални активи":

Дт с/ки 6032-6036, 6039

Кт с/ки 2412-2416, 2419

8.3.2. За начислените амортизации на нематериалните дълготрайни активи от група 21 "Нематериални дълготрайни активи":

Дт с/ки 6030 „Разходи за амортизации на нематериални дълготрайни активи“

Кт с/ки 2420 „Амортизация на нематериални дълготрайните активи“

8.3.3. За начислената амортизация на инфраструктурните обекти заведени по сметка 2202:

Дт с/ка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“

Кт с/ка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“

Разходът за амортизации се начислява в отчетната група (стопанска област), където е позициониран активът към датата на стартиране на начисляването на амортизацията.

Не се начисляват амортизации в отчетна група (стопанска област) „Сметки за средства от Европейския съюз“ (СЕС). СЕС е финансово-правна форма на публичните финанси, която обхваща само финансирането и изпълнението на проектите по програми на Европейския съюз, както и по други международни договори и програми, за които е приложена разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от ЗПФ. Поради това, в СЕС отчитането на нефинансовите дълготрайни активи-обект на съответните проекти, е ограничено до процесите на тяхното придобиване, временно съхраняване и разпределение/прехвърляне. Трайното им завеждане (след приключване на процеса на придобиване) и начисляването на амортизацията (като счетоводен израз на потреблението на тези активи) се отразяват *само* в БЮДЖЕТ и Други сметки и дейности (ДСД).

8.4.4. За всички случаи на отписване на нефинансов дълготраен актив, както в резултат на трансакции (чрез продажба, безвъзмездно прехвърляне, други форми на реализация), така и в резултат на други събития (липси, кражби, брак и др.), отписването се извършва по балансова стойност (отчетната стойност, намалена с акумулираната амортизация), като се съставя съответното записване:

Дт с/ки гр. 24 – акумулирана амортизация (АА)

Дт с/ки 613, 614, 64, 6992, 7612, 7642, – балансова стойност (ОС-АА)

Кт с/ки гр. 20, 21 и 22 – отчетна стойност (ОС)

Пояснение на прилаганите сметки в счетоводната статия е следното:

- сметка 6132 – при продажба на инфраструктурни обекти отчетени по сметка 2202
- сметки от подгрупа 614 – при продажба на нефинансови дълготрайни активи на физически лица и небюджетни организации
- сметки от група 64 – при прехвърляне на нефинансови дълготрайни активи на физически лица и небюджетни организации
- сметка 6992 – при липси, кражби и брак на нефинансови дълготрайни активи
- сметка 7612 при прехвърляне на нефинансови дълготрайни активи на бюджетни организации от подсектор „Централно управление“
- сметка 7642 – при прехвърляне на нефинансови дълготрайни активи на общини

8.4.5. В случай на продажба на отчитани в ДСД *амортизируеми* нефинансови дълготрайни активи от група 22 (на практика, това са само инфраструктурните обекти, отчитани по сметка 2202) и сметка 2099, тя следва да се отразява в БЮДЖЕТ, включително и балансовата стойност на продадените амортизируеми активи, която се прехвърля от ДСД в БЮДЖЕТ чрез сметка 7602.

Записвания в ДСД

Дт с/ки 2417, 2419 акумулирана амортизация

Дт с/ка 7602 – балансова стойност

Кт с/ки 2202 и 2099 отчетна стойност

Записвания в „Бюджет“

За отписване на балансовата стойност на продадените активи

Дт с/ки 6132 и 6149 – балансова стойност

Кт с/ки 7602 – балансова стойност

За отразяване на приходите от продажба

Дт с/ки 4110, 4887 и др.- балансова стойност

Кт с/ки 7132 или 7149 - балансова стойност

8.4.6. При прехвърляне на амортизируеми активи между бюджетни организации *в рамките на системата на първостепенния разпоредител/ДВУ/БАН*, което подлежи на отчитане по сметки от *подгрупи 760*, се запазва балансовата стойност на отчитане на актива след прехвърлянето. Съответната единица-получател може да заведе актива по подхода на брутно отразяване на отчетната стойност и акумулераната амортизация т.е. по сметките от *групи 20, 21 и 22* се отразява досегашната отчетна стойност, а по съответната сметка от *група 24* – акумулираната до момента амортизация. Записването при този подход в бюджетната организация-получател на актив, в резултат на такова прехвърляне в системата на първостепенния разпоредител е:

Дт с/ки гр. 20, 21 и 22 – отчетна стойност (ОС)

Кт с/ки 7600 – балансова стойност (ОС-АА)

Кт с/ки гр. 24 – акумулирана амортизация (АА)

Получателят по такова вътрешно (в рамките на системата) прехвърляне може да продължи да амортизира актива като заложи същия остатъчен срок на актива и същите параметри на останалите компоненти от досегашния амортизационен план на прехвърлителя (въз основа на предоставена от прехвърлителя информация) или да заложи изцяло нов амортизационен план въз основа на негова преценка за съответните компоненти.

8.4.7. Изискванията на т. 20.6 от ДДС № 20/2004 г. продължават да се прилагат и в случаите на безвъзмездно прехвърляне на амортизируеми активи между бюджетни организации в системата на *различни* първостепенни разпоредители, като прехвърлянето се отразява от прехвърлителя и получателя по съответните *сметки 76Х2* по *досегашната балансова стойност*, фигурираща в отчетността на бюджетната организация-прехвърлител. Записванията са:

Записване в ПРЕХВЪРЛИТЕЛЯ

Дт с/ки 2417, 2419

Дт с/ка 76Х2 - балансова стойност

Кт с/ки гр. 20, 21 и 22

Записване в ПОЛУЧАТЕЛЯ

Дт с/ки 20, 21 и 22 балансова стойност

Кт с/ка 76Х2 балансова стойност

(Забележка: при прехвърлянията на активи между различни първостепенни системи/ДВУ и БАН получателят *не* може да завежда актива чрез подхода на брутно отразяване)

9. Други въпроси.

Тази информация се представя допълнително в амортизационната политика по субективна преценка на Висш съдебен съвет и в съответствие със спецификата и характера на дейностите, а именно:

9.1 За компютърните конфигурации, втора употреба и тези, които са морално остарели се прилага 2-годишен срок на годност, когато същият е реален срок на ползване.

9.2 На основание изискванията, дадени в т. 7.1 и т. 7.2 от СС 4 *Отчитане на амортизации* разпоредители с бюджет в системата на Висшият съдебен съвет преразглеждат периодично, при провеждане на инвентаризация на дълготрайните материални и нематериални

активи, полезния срок на годност на дълготрайните материални и нематериални активи и ако очакванията се различават значително от предишните оценки, срокът на годност се коригира, както и начислената амортизация за текущия и бъдещи периоди.

9.3 Прилаганият метод на амортизация се преразглежда периодично, при провеждане на инвентаризация на дълготрайните материални и нематериални активи, и ако е настъпила значителна промяна в очакваните икономически изгоди от тези активи, методът може да се промени, след съгласуване с Висшият съдебен съвет. Промяната на метода на амортизация се осчетоводява като промяна в приблизителните счетоводни оценки, а амортизационните отчисления за текущия и бъдещите периоди се коригират. За минали периоди не се извършва корекция.

9.4 Отчетната стойност на амортизируемия актив се преизчислява при обезценка, или преоценка, в резултат на което се променя и размера на разходите за амортизация.

9.5 За отписаните амортизируеми активи (поради продажба, прехвърляне, брак или по други причини) не се начислява амортизация.

9.6 При първоначалното определяне на остатъчния срок на годност на амортизируемите активи се допуска да се определи един и същи срок за еднакви по вид активи, при условие, че активите са придобити в рамките на относително близък период и са със сходно физическо състояние и разликите в техните очаквани остатъчни срокове на годност варират в близки граници.

9.7 Допълнително пояснение към състава на неамортизируемите активи е:

9.7.1. На новопридобити активи се считат тези за периода до въвеждането им в употреба, за които е необходимо предприятието да изпълни определени изисквания (практически или технологични) за въвеждането им в употреба;

9.7.2. не се считат за неупотребявани активи в дейността на предприятията тези активи, които изискват пробни, контролни или предпускови периоди, както и поетапно въвеждането в употреба - за срока на посочените периоди;

9.7.3. за активите в процес на придобиване не се начислява амортизация, независимо от начина – чрез възлагане или по стопански начин;

9.7.4. при трайно неупотребявани в дейността активи за повече от една година независимо от причините, бюджетната организация изрично ги идентифицира. Изготвя обосновка за вземането на това решение за извеждането на активите от употреба и изискванията, при изпълнението, на които ще се осъществи повторното въвеждане на активите в употреба. В случай, че активите започнат да се използват отново като нефинансови дълготрайни активи, за тях бюджетната организация продължава да се начислява амортизация.

9.9 При прехвърляне на амортизируеми активи между разпоредителите в системата на Висшия съдебен съвет като първостепенен разпоредител с бюджет (вътрешни разчети) получателят на актива може да продължи да амортизира актива, като залага същия остатъчен срок на актива и същите параметри на останалите компоненти от прилагания амортизационен план на прехвърлителя (въз основа на предоставена от прехвърлителя информация), или може да заложи изцяло нов амортизационен план въз основа на негова преценка за съответните компоненти.

10. Доколкото 2017 г. е начална/преходна/ година за начисление на амортизации на нефинансови активи в бюджетните организации, Висш съдебен съвет възприема следния подход за системата си:

10.1 Полезен срок на годност и годишна амортизационна норма за отчитаните активи по счетоводни сметки са както следва:

10.1.1 Сгради отчитани по сметки от подгр. 203 „Сгради“ : 50 години или 2 % годишна амортизационна норма.

10.1.2 Сгради отчитани по сметка 2039“Други сгради“: 10. Години или 10% годишна амортизационна норма

10.1.3 Компютри и хардуерно оборудване отчитани по сметка 2041 "Компютри и хардуерно оборудване": 2 години или 50 % годишна амортизационна норма.

10.1.4 Машини, съоръжения и оборудване отчитани по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“: 4 години или 25 % годишна амортизационна норма.

10.1.5 Транспортни средства вкл. автомобили отчитани по сметки 2051“Леки автомобили“ и 2059 „Други транспортни средства“: 10 години или 10 % годишна амортизационна норма.

10.1.6 Стопански инвентар отчитан по сметка 2060 „Стопански инвентар“: 4 години или 25 % годишна амортизационна норма.

10.1.7 Разходи по наети/предоставени за ползване дълготрайни активи отчитани по сметка 2091 „Капитализирани разходи по наети/предоставени за ползване дълготрайни материални активи“ полезния срок е за по-краткия от двата срока: очакваният икономически полезен живот на капитализираните разходи или остатъчният срок на наема/ползването на актива: 10 години или 10 % годишна амортизационна норма.

10.1.8 Други дълготрайни активи отчитани по сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“: 5 години или 20 % годишна амортизационна норма.

10.1.9 Програмни продукти и патенти, лицензии , концесионни права, фирми и търговски марки отчитани по сметки от подгрупа 210“Нематериални дълготрайни активи“: 2 години или 50 % годишна амортизационна норма.

10.1.10. Инфраструктурни обекти, съоръжения, предавателни устройства и съобщителни линии, отчитани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“: 25 години или 4 % годишна амортизационна норма.

10.2 Остатъчна стойност на нефинансовите дълготрайни активи е нулева.

10.3 В амортизационния план за 2017 г., съгласно т. 63 от ДДС 05/2016 г., Висш съдебен съвет възприема да бъдат заложени директно балансовите стойности на наличните амортизируеми активи.

Заклучителни разпоредби.

§ 1. Амортизационната политика се издава в съответствие със Закона за счетоводство, Закона за публичните финанси, приложимите счетоводни стандарти, и указанията на Министерство на финансите за прилагането им в бюджетните организации, Единната бюджетна класификация, Сметкоплана на бюджетните организации и е неделима част от Счетоводната политика.

§ 2. В системата на Висш съдебен съвет разпоредителите с бюджет разработват и утвърждават амортизационен план за всеки амортизируем актив в съответствие с т. 48 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г. във връзка с насоките, дадени в 8.1 от СС 4 *Отчитане на амортизации.*

§ 3. В системата на Висш съдебен съвет разпоредителите с бюджет разработват обобщени планове на ниво счетоводни синтетични сметки съгласно указанията, дадени в т. 54 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г.

§ 4. В съответствие с т. 6.5 от СС 4 *Отчитане на амортизациите*, промени в отчитането на амортизациите в органите на съдебната власт се правят по изключение и могат да произтичат от:

а) определяне на нов метод за амортизация на група от сходни амортизируеми активи - при промяна в очаквания модел на икономическите ползи;

б) определяне на нов срок на годност - при промяна в параметрите, които предприятието е взело предвид при определяне на първоначалния срок на годност;

в) изменения в отчетната стойност на налични амортизируеми активи, които могат да бъдат:

- увеличения на отчетната стойност от извършени от предприятието подобрения, и/или

- увеличения или намаления на отчетната стойност по реда на друг счетоводен стандарт или указания от МФ;

г) определяне на нова остатъчна стойност - при промяна в параметрите, които предприятието е взело предвид при определяне на първоначалната остатъчна стойност.

§ 5. В съответствие с т. 27 от ДДС № 05 от 2016 г., Висшият съдебен съвет като първостепенен разпоредител предоставя възможност на второстепенните си разпоредители с бюджет, които оперират със специализирани активи, сами да определят амортизационната си политика за тези амортизируеми активи.

§ 6. Амортизационната политика влиза в сила от 01.01.2017 г.

§ 7. Всички разпоредители с бюджет в системата на Висшия съдебен съвет следва да начислят за първи път амортизации **към 30.09.2017 г.** със задна дата считано от 01.01.2017 г., **по месеци**, съгласно т. 64.1 от ДДС 05/2016 г.

За всички активи отписани през 2017 г., до 30.09.2017 г., не се начислява амортизация съгласно т. 67 от ДДС 05/2016 г.

След 01.10.2017 г. всеки разпоредител с бюджет в системата на Висш съдебен съвет следва ежемесечно да начисляват амортизации, съгласно настоящата политика.